

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA NA LEKCJACH języka polskiego

Na lekcjach języka polskiego ocenia się:

wiadomości przedmiotowe zgodne z podstawą programową i programem nauczania z uwzględnieniem wymagań podstawowych (zapamiętanie, zrozumienie treści, wyjaśnienie problematyki) i ponadpodstawowych (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i nietypowych). O wymaganiach edukacyjnych i egzaminacyjnych uczniowie będą informowani przed realizacją określonych działów programu – forma ustna.

umiejętności przedmiotowe, takie jak: znajomość i umiejętność analizy tekstów kultury, a w szczególności tekstów obowiązkowych w czteroletnim cyklu kształcenia, z wykorzystaniem pojęć z zakresu teorii literatury, historii literatury, umiejętność konstruowania wskazanych form wypowiedzi – rozprawka, szkic krytyczny, esej, budowanie wypowiedzi ustnej twórczej i odtwórczej, porównywanie, wnioskowanie, korzystanie z różnych źródeł informacji.

umiejętności ponadprzedmiotowe – praca w grupie, umiejętność dyskusji, zaangażowanie, odpowiedzialność za podjęte zadania, uzasadnianie, argumentowanie, tworzenie projektów, korzystanie z materiału wykraczającego poza treści programowe, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy, sprawne posługiwanie się technologią informacyjną, udział w konkursach i olimpiadach.

rozwijanie kompetencji kluczowych

- Sprawdziany, prace pisemne zapowiadane są i wpisywane do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem. W przypadku nieobecności na sprawdzianie należy zaliczyć go w ciągu dwóch tygodni, po ustaleniu terminu z nauczycielem. W przeciwnym wypadku uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (w sytuacjach losowych termin będzie ustalany z uczniem indywidualnie);
- Uczeń ma obowiązek uczestniczenia we wszystkich zapowiadanych pracach pisemnych, w tym w pisemnych powtórkach maturalnych, w klasach czwartych - sprawdzianach typu maturalnego przygotowanych przez nauczyciela oraz maturach próbnych przygotowanych przez OKE, CKE, wydawnictwa. Ze sprawdzianów typu maturalnego otrzymuje w poszczególnych kategoriach oceny z wagą 3, a wyniki matur próbnych przedstawiane są w procentach

- W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach ma obowiązek zaliczyć je w formie i terminie uzgodnionym przez nauczyciela przedmiotu; Za usprawiedliwienie nieobecności uznaje się zaświadczenie lekarskie lub informację od rodzica z wyjaśnieniem, przesłaną do nauczyciela przez mobiDziennik najpóźniej w dniu sprawdzianu przed daną lekcją;
- W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia, trwającej pięć lub więcej dni, na sprawdzianie lub zapowiedzianej kartkówce, uczeń zobowiązany jest do zaliczenia tej formy sprawdzania wiedzy w terminie uzgodnionym z nauczycielem;
- W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia - na sprawdzianie lub zapowiedzianej kartkówce – trwającej mniej niż pięć dni, uczeń zobowiązany jest do zaliczenia tej formy sprawdzania wiedzy na najbliższej lekcji, na której jest obecny;
- W przypadku nieobecności ucznia na zajęciach stosuje się następujące postępowanie:

Uczniom, których nieobecność na lekcjach j.polskiego przekracza 25% planowanych godzin wprowadza się sprawdzian absencyjny. Ocena z tego sprawdzianu jest oceną cząstkową z wagą 3;

Uczniom, których nieobecność na lekcjach j.polskiego przekracza 50% planowanych godzin i brak jest podstaw do wystawienia oceny rocznej przeprowadza się obligatoryjnie egzamin klasyfikacyjny;
- Oceny z powtórek maturalnych mają wpływ na ocenę klasyfikacyjną z danego przedmiotu;
- Kartkówki i odpowiedzi odbywają się w zależności od potrzeb, a ich ilość nie jest z góry ustalona;
- Odpowiedź ustna obejmuje 3 ostatnie zagadnienia tematyczne lub problem wskazany do opracowania przez nauczyciela;
- Uczeń korzystający z niedozwolonych źródeł informacji lub odpisujący odpowiedzi od innych osób podczas pracy pisemnej otrzymuje ocenę niedostateczną.

Zasady poprawiania ocen niedostatecznych:

- Uczeń ma prawo poprawić pracę klasową pisaną w planowanym terminie (test, sprawdzian), z wyjątkiem testu CR i wypracowania, których poprawę stanowi kolejna tego typu praca klasowa;

- Uczeń ma możliwość poprawiania oceny niedostatecznej tylko jeden raz. Termin (do 2 tygodni od ogłoszenia wyników) i forma poprawy ustalone są przez nauczyciela. **Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika i liczona do średniej;**
- W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej na pierwsze półrocze uczeń musi zaliczyć wymagany zakres materiału w terminie i formie uzgodnionej z nauczycielem przedmiotu. Niezgłoszenie się ucznia w uzgodnionym terminie skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej z wagą 3 do odpowiedniej rubryki dziennika;
- Uczeń ma prawo do zgłoszenia dwóch nieprzygotowań do lekcji w ciągu półrocza (w tym należy rozumieć brak zadania);
- Nieprzygotowanie do zajęć nie obejmuje zapowiedzianych prac pisemnych, prac domowych zadanych z dłuższym terminem wykonania (np. wypracowań) oraz znajomości lektur;
- Brak zeszytu z zadaniem domowym jest równoznaczny z brakiem zadania i skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Przedstawienie wyników uczniów:

- Ocenianie opiera się na zasadach określonych w WO;
- Każda ocena jest jawna – uczeń jest informowany, jaką ocenę otrzymał;
- Na prośbę ucznia lub rodzica (opiekuna) nauczyciel uzasadnia ocenę;
- Uczeń otrzymuje systematycznie informacje, jak pracować, by odnotowywać progres;
- **Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny rocznej jest opanowanie materiału z całego roku w zakresie podstawy programowej obowiązującej w danym oddziale (w tym wyrównanie ewentualnych różnic programowych) i osiągnięcie na koniec każdego półrocza średniej ważonej co najmniej 1,75**
- **Zawiesza się możliwość zgłaszania nieprzygotowania do zajęć grudniu i kwietniu dla klas czwartych oraz w grudniu i czerwcu dla klas pierwszych, drugich, trzecich;**
- Nauczyciel poprawia sprawdziany i testy w terminie dwóch tygodni, natomiast zadania klasowe (wypracowania: rozprawki, eseje, szkice interpretacyjne) w terminie trzech tygodni.

Skala ocen

Przy ocenianiu punktowanych kartkówkek, sprawdzianów, testów i wypracowań stosuje się następujący przelicznik procentowy:

Testy CR:

0% - 39% niedostateczny
40% - 55% dopuszczający
56% - 74% dostateczny
75% - 89% dobry
90% - 99% bardzo dobry
100% celujący

Kartkówki, sprawdziany, testy z lektur:

0% - 49% niedostateczny
50% - 62% dopuszczający
63% - 75% dostateczny
76% - 89% dobry
90% - 99% bardzo dobry
100% - celujący

Zadania klasowe i domowe

(wypracowania: rozprawka, esej, szkic interpretacyjny)

Poziom podstawowy (PP):

0% - 49% niedostateczny
50% - 64% dopuszczający
65% - 74% dostateczny
75% - 89% dobry
90% - 95% bardzo dobry
96% - 100% celujący

Poziom rozszerzony (PR):

0% - 39% niedostateczny
40% - 55% dopuszczający
56% - 74% dostateczny
75% - 84% dobry
85% - 94% bardzo dobry
95% - 100% celujący

W ciągu całego półrocza na lekcjach języka polskiego ocenia się różne formy wypowiedzi i aktywność ucznia według następujących kategorii i wag ocen :

Bardzo ważna

- Znajomość lektury obowiązkowej (np. treść - test i problematyka - sprawdzian) - kanon;
- Test na czytanie ze zrozumieniem – CR
- Zadania klasowe (wypracowania: rozprawka, interpretacja wiersza, esej itp.);
- Sprawdzian - teoria literatury, gramatyka, powtórki, synteza epoki;
- Sprawdzian typu maturalnego („matura próbna”) CR i wypracowanie (rozprawka, interpretacja wiersza, esej);
- Sprawdzian absencyjny;
- Udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach:
zakwalifikowanie się do etapu pozaszkolnego – bardzo dobry,
zakwalifikowanie się do kolejnego etapu – celujący.

Ważna

- Znajomość lektury uzupełniającej (np. treść - test i problematyka - sprawdzian);
- Odpowiedź ustna bieżący materiał lub zadany problem, prezentacja maturalna;
- Dyktando;
- Kartkówka materiał bieżący, gramatyka, teoria literatury;
- Projekt edukacyjny.

Normalna

- Zadanie domowe, ćwiczenia;
- Zadanie domowe pisemne (wypracowania: rozprawka, esej);
- Praca samodzielna na lekcji;
- Praca w grupie;
- Aktywność;
- Recytacja;
- Praca dodatkowa (prezentacja, referat).

Ocena śródroczna i roczna jest średnią ważoną ocen cząstkowych, według następujących zasad przeliczania średniej na ocenę:

0,00 – 1,74 - niedostateczny

1,75 – 2,74 - dopuszczający

2,75 – 3,74 - dostateczny

3,75 – 4,74 - dobry

4,75 – 5,00 - bardzo dobry

powyżej 5,00 celujący

Decyzję o ostatecznej ocenie śródrocznej i rocznej podejmuje nauczyciel

przedmiotu w zakresie rozbieżności do 0,15 średniej ważonej od dolnej granicy przedziału ocen.

Wymagania na poszczególne oceny śródroczne i roczne:

niedostateczny

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej; nie osiągnął zapisanego w WO wymaganego progu średniej ważonej, nie uczestniczył aktywnie w lekcjach; opuszczał prace klasowe; unikał innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności; nie przygotowywał zadań domowych; nie stawiał się na poprawy i zaliczenia w terminie wskazanym przez nauczyciela.

dopuszczający

Uczeń potrafi zdefiniować własnymi słowami podstawowe pojęcia przewidziane w realizowanym programie nauczania; umie czytać ze zrozumieniem teksty o niewielkim stopniu trudności; zna treść omawianych dzieł, potrafi scharakteryzować głównych bohaterów literackich lektur wskazanych w podstawie programowej; potrafi określić przybliżone ramy czasowe epok, wymienić przedstawicieli poszczególnych okresów literackich, a także najważniejsze hasła programowe, prądy umysłowe i filozoficzne oraz kierunki artystyczne omawianych epok; wskazuje najważniejsze środki językowe w tekście literackim, popularnonaukowym i publicystycznym; wykazuje się umiejętnością redagowania prostych form wypowiedzi oraz prac typu maturalnego (stanowisko w niewielkim stopniu adekwatne do problemu podanego w poleceniu, koncepcja interpretacyjna w niewielkim stopniu zgodna z utworem, uzasadnienie częściowo trafne); posługuje się komunikatywnym językiem w mowie i piśmie.

Uczeń nie zawsze pracuje systematycznie, w czasie nauki przedmiotu rozwiązuje problemy o minimalnym stopniu trudności tylko przy pomocy nauczyciela, a wiedzę i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania opanował w niewielkim stopniu, co może spowodować wystąpienie problemów z opanowaniem następnych partii materiału i uniemożliwić nadrobienie zaległości.

dostateczny

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

Rozumie poznane wiadomości; potrafi scharakteryzować ważne zjawiska historycznoliterackie, powiązać wiedzę o literaturze z istotnymi wydarzeniami historycznymi, scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach; umie streścić omawiane utwory i wskazać ich cechy gatunkowe oraz poruszane w nich tematy i problemy, scharakteryzować wzorce osobowe

i postawy bohaterów; potrafi oddzielić informacje od opinii; wykazuje się umiejętnością formułowania wniosków interpretacyjnych opartych na samodzielnej analizie tekstu; potrafi wskazać środki językowe w tekście literackim, popularnonaukowym i publicystycznym oraz określić funkcję najważniejszych z nich; redaguje dłuższe spójne formy wypowiedzi, w tym typu maturalnego (stanowisko częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu, koncepcja interpretacyjna częściowo zgodna z utworem i nie zawsze spójna, obejmująca w większości znaczenia dosłowne, uzasadnienie częściowo trafne lub trafne, ale niepogłębione); na ogół posługuje się poprawnym językiem w mowie i piśmie.

Uczeń pracuje systematycznie, zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcji, stopień opanowania wiedzy i umiejętności przewidzianych programem nauczania w zakresie podstawowym daje możliwość opanowania dalszych partii materiału. Rozwiązuje zadania czy problemy o średnim stopniu trudności.

dobry

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:

Potrafi wskazać związki między literaturą a innymi dziedzinami sztuki, porównać wizję świata i człowieka oraz kreację bohaterów w poszczególnych epokach, dokonać analizy tekstów kultury typowych dla autora i epoki; rozumie i potrafi wykorzystać podstawowe pojęcia niezbędne do analizy i interpretacji tekstów oraz porównywać zjawiska językowe i historycznoliterackie; potrafi wskazać środki językowe w tekście literackim, popularnonaukowym i publicystycznym oraz określić ich funkcję; umiejętnie posługuje się terminologią historycznoliteracką, teoretycznoliteracką oraz językoznawczą; potrafi selekcjonować materiał i trafnie uzasadnić swoje stanowisko, przywołując odpowiednie argumenty poparte przykładami; redaguje dłuższe, spójne formy wypowiedzi, w tym typu maturalnego (stanowisko adekwatne do problemu podanego w poleceniu, koncepcja interpretacyjna niesprzeczna z utworem, spójna, uzasadnienie trafne, ale niepogłębione); posługuje się poprawnym językiem w mowie i piśmie, styl jego wypowiedzi jest stosowny do formy i sytuacji komunikacyjnej.

Uczeń pracuje systematycznie, aktywnie uczestniczy w większości lekcji, a stopień opanowania wiedzy i umiejętności przewidzianych programem nauczania, mimo pewnych braków, jest zadawalający i nie prognozuje problemów w opanowaniu dalszych treści kształcenia. Zdobytą wiedzę uczeń potrafi wykorzystać w praktyce.

bardzo dobry

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:

Uczeń potrafi stosować zdobytą wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych; umiejętnie porównuje sposób funkcjonowania danego motywu w różnych tekstach kultury; rozumie ideę korespondencji sztuk; rozpoznaje przenośne znaczenia tytułu utworów, obrazów, postaci itp.; określa funkcje środków artystycznego wyrazu w różnych tekstach kultury; tworzy wypowiedź cechującą się interesującym zamysłem kompozycyjnym; potrafi redagować dłuższe, spójne wypowiedzi, w tym typu maturalnego (stanowisko adekwatne do problemu podanego w poleceniu, pogłębiona interpretacja właściwie dobranych utworów, koncepcja interpretacyjna niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłowne, uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione); formułuje samodzielne, niebanalne sady i opinie; badając problem, korzysta z fachowych źródeł; potrafi umiejscowić dany utwór w interesujących kontekstach: historycznym, biograficznym, filozoficznym, kulturowym itp.; wykazuje się wysoką sprawnością językową, posługuje się bogatym słownictwem, trafną terminologią, jasnym, funkcjonalnym stylem, a dobór środków językowych jest celowy i adekwatny do wybranego gatunku, tematu oraz intencji wypowiedzi; ma zaliczone wszystkie prace klasowe.

Pracuje systematycznie, aktywnie uczestniczy w lekcji, opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania. Potrafi samodzielnie formułować wnioski i rozwiązywać zadania problemowe, dokonywać analizy i syntezy nowych dla niego zjawisk, wykorzystując w praktyce zdobytą wiedzę.

celujący

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, osiąga średnią powyżej 5.0 a ponadto:

Potrafi stosować wiedzę oraz umiejętności w sytuacjach problemowych nieomawianych na lekcji; realizuje zadania w sposób niekonwencjonalny; wykazuje się znajomością tekstów kultury poznanych w procesie samokształcenia, zna i interpretuje materiał literacki - wykraczający poza podstawę programową; podejmuje próby tworzenia tekstów własnych i różne działania projektowe; redaguje wypowiedzi cechujące się oryginalną kompozycją, swobodnym, barwnym, funkcjonalnym i indywidualnym stylem o walorach literackich, samodzielnie i twórczo rozwija uzdolnienia; wyróżnia się aktywnością na lekcjach.

